

AG 45 – Elektrisk smältsvetsning

Utsänt till: Medlemmarna i AG 45
För kännedom: Bertil Pekkari

PROTOKOLL

fört vid sammanträde med AG 45 **den 8 maj 2007** hos Sandvik Materials Technology, Sandviken.Närvarande:

Claes-Ove Pettersson (ordf)
Lars Johansson (sekr)
Stephan Boëthius
Johan Elvander
Daniel Lennartsson
Peter Stenvall, Sandvik
Zu Zihlyang, Sandvik
Agnetha Österberg, Sandvik

Ej närvarande:

Gunnar Bolmsjö
Gunnar Engblom
Ragnar Gudmundsson
Joakim Hedegård
Stefan Hjelm
Anders Hjelmberg
Kenneth Håkansson
Curt Johansson
Roger Johansson
Conny Lampa
Martin Larén
Lars-Ola Larsson
Daniel Lennartsson
Dennis Librell
Tony Nilsson
Hans Nyström
Roger Persson
Staffan Pettersson
Ola Runnerstam
Daniel Stemne
Lars-Erik Stridh
Klas Weman
Magnus Widfeldt
Lennart Wittung
Hans Åström

1. Administrativt*1.a Föregående mötes protokoll*

Under denna punkt tittade vi på Svetskommissionens hemsida, speciellt Elektrodportalen. Tillsatsmaterialen i elektrodportalen är länkade till respektive tillverkares hemsida. En mycket bra tjänst tyckte mötet. Hemsidan som helhet är bra. Johan Elvander påpekade att det inte syns på hemsidan när man är inloggad.

3.b Expertpanelen

<i>Postadress/Postal address</i>	<i>Besöksadress/Office address</i>	<i>Telefon/Telephone</i>	<i>E-mail</i>	<i>Org.nr/Org.no</i>	<i>Bankgiro</i>
Svetskommissionen		+46-8-791 29 00	info@svets.se	802017-0307	711-2154
Box 5073	Grev Turegatan 12A	<i>Telefax</i>	<i>Web location</i>	<i>VAT-no</i>	<i>PlusGirot</i>
SE-102 42 Stockholm, Sweden	Stockholm	+46-8-679 94 04	www.svets.se	SE802017030701	53917-1

Sekreteraren sade att medlemstjänsten Expertpanelen ännu inte utnyttjats i sådan omfattning att intressant statistik kan göras.

Protokollet godkändes.

1.b Medlemslistan

Inge Nordin, Svetsmästaren utgår.

Följande skall tillfrågas om fortsatt medlemskap i gruppen:

- Klas Weman
- Magnus Widfeldt
- Dennis Librell (Stephan Boëthius frågar)
- Conny Lampa (Stephan Boëthius frågar)
- Gunnar Bolmsjö

2. Internationell rapportering

2.a IIW Commission II, Arc Welding and filler metals

Johan Elvander rapporterade från mellanmöte med Kommission II i Berlin i mars. Vid mötet i Berlin, där även IIW Kommission IX träffades, deltog från Sverige förutom Johan:

- Leif Karlsson
- Hans Åström
- Björn Holmberg
- Kenneth Håkansson (som även sammanställt en rapport från mötet). Bilaga 1

Johan är vice ordförande i Kommission II E.

Kommission II A hade ett kort möte och arbetade främst med ”hydrogen in ferritic weld metal”.

Kommission II C arbetade bl.a. med Standarden ISO 8249 (ferritmätning) – ingen revision behövs sade man.

Dokument IIC-344-07: ”The effect of sigma phase av Hans Åström.

Kommission II E som jobbar med standardisering diskuterar både enskilda standarder och principerna för standardisering.

De bilder Johan Elvander visade finns i bilaga 2.

2.b Johan rapporterade även från Kommission XII:s mellanmöte i Vigo i april (Delegat i Kommission XII är Lars-Erik Stridh).

Ett stort antal rapporter presenterades. Se bilaga 2.

I sammanhanget sade vi att Joakim Hedegård skall tillfrågas om att bli svensk delegat i Study group 212 Arc Welding. (Sekreteraren frågar).

3. Nationell rapportering

3.a Nytt från fogningscentrum på KIMAB

Sekreteraren gick kortfattat igenom vilka projekt som pågår på fogningscentrum. Totalvolymen för projekten för 2007 är ungefär 3,4 MSEK.

3.b Road Map 2015

Sekreteraren redovisade de sju strategiska mål som blivit resultatet av kartläggningen Road Map 2015.

3.c Övriga FoU-projekt

Inget att rapportera.

3.d Nya intressanta installationer

Inget att rapportera.

4. Miniseminarium: Svetsning av rostfritt stål

Peter Stenvall berättade om svetsning av Sandviks nya stål SAF 2707HD där HD står för hyperduplex. Stålet har hög legeringshalt, högt korrosionsmotstånd (PRE), hög hållfasthet och god svetsbarhet.

Stålet svetsas med ett tillsatsmaterial som är ganska lika grundmaterialet. Något högre kvävehalt. Vid TIG-svetsning får man något högre CPT-värde med kväve i skyddsgasen. (Det gäller alla duplexa stål).

Claes-Ove Pettersson sade att utvecklingen av stålet startade 1997-1998 och det har nu blivit en kommersiell produkt.

Han sade också att man nu troligen inte kan legera så mycket mer för att få bättre egenskaper. De stålen blir svåra att producera och marknaden blir mindre.

Utveckling av nya stål sker numera ofta i samarbete med någon stor kund.

Johan Elvander presenterade "Experiences and new possibilities in Welding duplex stainless Steels". Presentationen förmedlade grundläggande viktig kunskap om svetsparametrarnas påverkan av strukturen i svetsen och inverkan på svetsens egenskaper.

Claes-Ove Pettersson sade att de rekommendationer på sträckenergi som ges för duplexa rostfria stål (ca 0,3 – 2,0 kJ/mm) är generella. Gränserna beror bl.a. på godstjocklek.

5. Trender inom svetsande industrier och hos svetsleverantörerna

Efterfrågan är obegripligt hög i hela världen sade Johan Elvander. Det är ett större tryck än jag någonsin upplevt sade Claes-Ove Pettersson.

Stephan Boëthius sade att man i Norden har mest stora projekt, mest på gång, i Finland därefter Sverige, Norge och sist Danmark.

Stephan sade också att kunskapsbehovet i industrin ökat. Det är mera tryck på support från leverantörerna nu. Sverige har höjt produktiviteten mer än de flesta länder, inte minst p.g.a. att organisationen slimmats.

6. Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns.

7. Nästa möte

Nästa möte hålls tisdag den **6 november 2007**.

Alt 1: Volvo Aero i Trollhättan. (Mötet blir hos Volvo Aero, sekreterarens anmärkning)

Alt 2: Svetskommissionen

Mötet därefter hålls preliminärt hos ESAB.

Möjliga teman:

Alt 1: TIG-svetsning

Alt 2: Bågfysik

Stephan Boëthius kan hålla en presentation om TOP TIG. ESAB Laxå kan sannolikt hålla en presentation och likaså Volvo Aero.

Mötet avslutades med en mycket intressant visning av Sandviks tillverkning av sömlösa rör. Produktionen gick för fullt.

Vid protokollet

Lars Johansson